

בלבבי

דע את חלקך

ותן חלקנו

א

הנרה עצמית

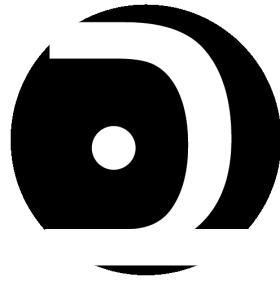
פנימית מתוך

השקטה

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמנים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 718.521.5231 USA

- א..... דרך א' להכרת הנפש - מכח השכליות.....
- ב..... דרך ב' להכרת הנפש - מכח ההרגשה.....
- ג..... דרך ג' להכרת הנפש - מכח ההשקטה.....
- ג..... ג' סיבות לאי הכרת המציאות.....
- ד..... חוויה – ראיית המציאות כמות שהיא.....
- ד..... ראיית המציאות כמות שהיא – מכח גילוי אלוקות.....
- ה..... השקטה ומכוחה ראייה – מדרגת נשמה.....
- ו..... הכרה מכח השקטה – הכרה מהשורש.....
- ז..... הכרה מכח השקטה – בבת אחת.....
- ח..... המחסום להגיע להשקטה – רעש העולם בדור האחרון.....
- ט..... הגעה להשקטה - בחירה בחיים של שקט.....

בפרקים הקודמים ביררנו שהשורש של עבודת האדם הוא – להכיר את חלקו, להשיג את חלקו, לדבוק בחלקו, וזו כל הווייתו. והכח השורשי להגיע לידי כך, הוא כח ההשקטה שגנוז במעמקי הנפש. בפרק זה נמשיך לברר את מהלך הדברים בס"ד.

דרך א' להכרת הנפש - מכח השכליות

והנה, המהלך היותר גלוי ויותר מוכר לבני אדם, כיצד לברר, ללבן, ולחדד דברים, הוא ע"י כח השכליות שנמצא באדם משורש יצירתו. בכח השכל מונח חכמה, בינה ודעת. מכוחם האדם רואה את הכלל, רואה את הפרטים, מתבונן בהם, ומסיק מסקנות כפי שיעור שכלו שהוא יכול להשיג. דבר זה נאמר על כלל עסק התורה הקדושה, ובפרט בסוגיא שאנו עסוקים בה כעת – הכרת נפשו וחלקו של האדם. מכח בירור שכלי, יכול האדם ללבן ולברר מהו חלקו שלו. צורת בירור והכרת הנפש מכח השכל, נתבארה בהרחבה בסוגיא של ארבעת היסודות, כיצד יברר האדם את חלקו מכח הכרת שכלו.

דרך ב' להכרת הנפש - מכח ההרגשה

מהלך נוסף, הוא המהלך של כח ההרגשה שבאדם. כמו שהאדם מרגיש מהו קור ומהו חום, וכן על זה הדרך, כך האדם יכול לברר ולהכיר את עצמו, מכח ההרגשה שנמצאת בתוכו.

אלא שדרך זו קרובה לטעות, משום שאצל הרוב מוחלט של בני האדם כח ההרגשה הוא כח בלתי מבורר. טבע האדם, שכח ההרגשה מתגלה בו ככח מתפעל כבר מיום הוולדו, וכל התפעלות נוטה לטעות, להטיה, זהו דבר בלתי מדויק.

לפיכך, מי שינסה לברר את חלקו רק מכח הרגשה, הרי שברוב המקרים [ברוב המקרים דייקא], הוא יבוא לידי טעויות, פעמים קטנות, ופעמים אף גדולות, הן מחמת שעצם כח ההרגשה לא מבורר לאדם בשיעור ובמינון הנכון שלו, ונוסף לכך, מחמת שההרגשה מתגלה ככח מתפעל כנזכר לעיל, וע"י כן האדם איננו קולט את המציאות נקיה כמות שהיא.

לכן, הדרך לברר את חלקו ע"י כח ההרגשה, היא אמנם דרך נכונה, אבל היא חלקית מאד. אפשר להשתמש בהרגשה בכדי לבקוע עמוק פנימה, ובפרט ע"י הכח החיובי החזק ביותר שבהרגשה, או הכח השלילי החזק ביותר, כמו שנבאר.

כח חיובי ושלילי, אין הכוונה במובן הפשוט בדווקא, אלא כח חיובי - כדוגמא של שמחה, שהיא גדולה ועמוקה מאד, והיא יכולה לפתוח את לבבו של האדם, וע"י כך יכול להיפתח לו העולם הפנימי. וכך היתה עבודתו של האר"י ז"ל כידוע, בכח השמחה, מלבד נקודות אחרות כמובן, עמל התורה ועוד.

ומאידך, כח שלילי - הרגשה של דבר שלילי, כגון כח של כאב, נגיעה בכאב העמוק בנפשו של האדם, מכח כך נפתחת לאדם התפיסה הפנימית.

כל דבר בנוי משורש וענפים. אם מרגישים את הענפים, נשארים בענפים. אבל אם מתמקדים במקום שכח ההרגשה חזק ביותר, כדוגמת שמחה מצד אחד, או כאב מהצד השני, הרי שמכח כך האדם יכול לבקוע עמוק מאוד לתוך נפשו.

אלא שעצם החוויה העמוקה הזו איננה קרובה לרוב בני האדם, ואינה באה בקלות, וזאת משום שלב האדם הוא לב ערל, לב שיש על גביו ערלה, ולכן ההרגשות אינן חזקות, הרגשות מעורבבות ובלתי ברורות.

מכל מקום, אפילו אם עלה הדבר בידו, וע"י הקצוות הללו של ההרגשה הוא בוקע למקום הפנימי בנפשו, עדיין יתכן שאין לו בירור עמוק בתוך אותה הרגשה.

"והרשעים כים נגרש כי השקט לא יוכל" (ישעיה נז, כ), נגרש - נרגש, השקט לא יוכל. גם אם הוא מצליח לבקוע למקום העמוק ביותר בנפשו, אין זה הופך להיות מבורר בהכרח, לפי שעדיין הוא נשאר בתפיסת ההרגשה, ובהרגשה אין לו בירור, מחמת חוסר ההשקטה שנמצא בתפיסת ההרגשה.

ככל שהאדם מתעדן יותר, ומזכך את הרגשותיו, כך ההרגשות שלו נעשות עדינות יותר, דקות יותר, וע"י זה הוא מתקרב יותר ויותר לעומק מקום פנימיות הנפש, וכך הוא יכול להכיר את חלקו יותר בבירור, אם כי לא בבירור שלם מכח מציאות ההרגשה לעצמה. תפיסה זו היא תפיסה חלקית.

דרך ג' להכרת הנפש - מנח ההשקטה

הדרך השלישית, היא הכרת חלקו שלו, שהכלי לכך הוא מציאות של השקטה. והוא עיקר עסקנו בפרק זה. ונבאר את הדברים בס"ד.

ג' סיבות לאי הכרת המציאות

ישנן כמה סיבות שורשיות מדוע בני אדם מכירים את המציאות כמות שהיא - את המציאות הכללית של כלל הבריאה כולה, ואת המציאות הפרטית של הנפש שלהם.

הסיבה הראשונה והפשוטה היא - מחמת קטנות המוחין, צמצום המוחין. כל אדם ואדם יש לו את חלקו שלו במוחין, שאלו הם השגותיו, וכאשר הוא מתבונן בכל דבר, הוא משיג את הדברים לפי ערכו שלו, לפי שכלו שלו. ואם כן, מחמת המציאות של צמצום המוחין וקטנות המוחין, השגתו של האדם היא חלקית מאד.

סיבה שניה והיא שורשית מאד - 'כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים' (דברים טז, יט), האדם לא משיג את הדברים בבירור מחמת שוחד - כח חיצוני שמטה אותו. ולא דוקא שוחד בפועל ממש, אלא נטיית הרצון לצד אחד - היא עומק השוחד, וע"י כן הוא איננו מכיר את המציאות כמות שהיא.

זוהי סיבה עצומה ונוראית שמחמתה רובם המוחלט של בני האדם אינם קולטים את המציאות בבהירותה כפי שהיא. וזאת מלבד הסיבה הקודמת, מיעוט ההשגה כפי קטנות וגדלות המוחין של האדם.

הסיבה השלישית, והיא עיקר סוגייתנו כאן - רשעים כים נגרש, כי השקט לא יוכל. הדוגמא השורשית לכך - המים בעצמם שנמצאים בים. על דרך כלל המים שבים הם צלולים, אלא שכאשר גלי הים מתגברים, הם גועשים ורועשים, וע"י כן נעשה קצף, והמים נעשים בלתי זכים, שאי אפשר לראות את מה שנמצא בתוכם.

זוהי סיבה שורשית מאד, להבין מדוע קשה לרוב המוחלט של בני האדם, לקלוט ולהכיר את המציאות כמות שהיא.

העולם שבו אנחנו נמצאים, עולם העשיה, עולם דידן, הוא כים נגרש, השקט לא יוכל. המציאות רועשת וגועשת, קוצפת. כל הזמן מתחדשים מציאויות, חדשים לבקרים, כל הזמן יש תנועה מהירה, תנועה ערה, תנועה פועלת, באופן חזק מאד - כים נגרש.

כשם שיש את מי הים, ויש את הגלים שיוצרים את ההסתרה, שמחמתם לא רואים את מימי הים בצלילותם, כך גם התנועה החזקה שנמצאת בבריאה כסדר, יום יום, שעה שעה ממש, ובכל חלקי השעה, תנועה זו גורמת לידי כך שקשה לנפש האדם לקלוט את המציאות, כפי שהיא נקלטת אצל מי שחי חיי אמת.

זוהי הסיבה השורשית והיסודית לכך שבני האדם אינם תופסים את המציאות שקיימת בעולם בכללות, ויתר על כן בפרטות – הם אינם קולטים את נפשם שלהם. הנפש שלהם עצמם, אינה נקלטת בבהירות – מחמת עומק הרע שנמצא בתוכם.

נתבונן ונבין. יש את הרעש שנמצא בעולם, שע"י זה קשה יותר לקלוט את העולם בכללותו. ויש את הרעש שנמצא בתוך האדם עצמו – רעש של מחשבות, רעש של הרגשות, רעש של רצונות שבנפשו של האדם, ומחמת כן, כאשר האדם נמצא במצב של רעש, הוא איננו יכול לקלוט את המציאות כמות שהיא.

ככל שהאדם זוכה להגיע למקום של השקטה פנימית בנפשו, הוא יכול לצפות ולראות את המציאות כמות שהיא.

חוויה – ראיית המציאות כמות שהיא

בלשון של ימינו רגילים להשתמש במושג שנקרא 'חוויה'. בני אדם הולכים למקום מסוים ונהנים שם, הם מגדירים זאת כחוויה. אין לזה מקור ברור בלשון הקודש. אמנם, יש לזה שורש בלשון הקודש, אבל במובן קצת שונה, ומשמעותי מאד. חוויה – בלשון ארמית, ששורשו בלשון הקודש, הוא לשון של 'חוי', להראות, כמו 'תא ואחוי לך', 'אחוי באצבעו', וכן על זה הדרך בלשונות הש"ס.

לחיות מציאות בלשון הקודש – בלשון ארמית שקרובה ללשון הקודש – זה לראות את המציאות. זה מה שנקרא חוויה בשורש של לשון הקודש.

אם כן, זה שמגדירים היום חוויה של מציאות כהרגשה – זוהי נפילה. לא זו שורש תפיסת החוויה. החוויה בעומקה היא – לראות את המציאות כמות שהיא. מכח ראיית המציאות כמות שהיא, האדם תופס מציאות שונה לחלוטין ממה שרואים רוב אנשי העולם.

כאשר האדם מגיע למקום ההשקטה, הוא יוצא מ"הרשעים כים נגרש, כי השקט לא יוכל", ואז יש לו כח חדש לקלוט את המציאות.

ראיית המציאות כמות שהיא – מכח גילוי אלוקות

"כי האדם יראה לעיניים, וה' יראה ללבב" (שמואל א טז, ז). האדם רואה את המציאות מכח מה שהוא רואה לעיניים, ומה שהאדם רואה לעיניים זוהי החיצוניות, זה מה שהעין רואה. אבל קליטה של תפיסה פנימית אינה באה מכח ראיית העיניים, אלא באחד מהאופנים שהוזכרו לעיל, או מכח

בירור שכלי, או מכח תפיסה של הרגשה. אי אפשר לראות את ההרגשה, ואי אפשר לראות את ההשכלה, האדם משכיל דבר, ומרגיש את הדבר, אבל הוא אינו רואה אותו.

את החיצוניות ניתן לראות בעיניים - "כי האדם יראה לעיניים". אבל "וה' יראה ללבב", פירוש - מי שיש לו גילוי אלוקות בנפש, הוא יראה ללבב. והבן מאוד, ש"וה' יראה ללבב" אין הכוונה רק כפשוטו שהקב"ה יכול לראות ללבב, מה שבני האדם אינם יכולים לראות, אלא כל מי שיש בו 'והויה', בבחינת 'צור לבבי וחלקי הויה לעולם', הוא יכול לראות תפיסה פנימית, כמו שנזכר בדברי רבותינו.

ישנם כמובן מדרגות רבות בגילוי אלוקות שבאדם, מדרגה לפנים ממדרגה, גבוה מעל גבוה, אבל השער לגילוי אלוקות - הוא ההשקטה.

"לא ברוח ה'... לא ברעש ה'", כי אם ב"קול דממה דקה" (מלכים א יט, יא-יב). כאשר האדם יוצא מתפיסת שאון הנבראים - "לא ברעש ה'", ונכנס לתפיסת ההשקטה - "קול דממה דקה", הוא נכנס כביכול לעולם של אלוקות. שם, נפתח שער חדש, גילוי אלוקות, שהאדם קולט את המציאות - "וה' יראה ללבב".

בני אדם קולטים מציאות חיצונית בראיה שמיעה וכו', וקולטים מציאות פנימית יותר מכח שכל, ומכח הרגשה, מלבד זאת יש עוד כח פנימי לקלוט מציאות פנימית, והוא הכח האמיתי והעיקרי - "צופה הייתי", שאע"פ שהעיניים אינן רואות, אך "ה' יראה ללבב", זהו כח ראייה שקולט את מה שנמצא יותר פנימה.

כאשר האדם יוצא מההשקטה ונכנס לשאון העולם, הוא יכול לראות ולצפות רק חיצוניות. אבל כאשר האדם נכנס פנימה, למקום ההשקטה, ל'קול דממה דקה' בנפשו, אז הוא נכנס לעולם ששם אפשר לקלוט את המציאות בבחינה של 'תא ואחוי לך', הוא חווה את המציאות מכח ראייה שחווה את המציאות.

השקטה ומכוחה ראייה - מדרגת נשמה

בבחינה של זמן, התפיסה הזו נקראת - שבת. בשבת הוזהרנו על ל"ט מלאכות, כלומר שנאסרנו ביסוד כוחות הפעולה, זהו "שבת וינפש" - שביתה. שביתה היא השקטה של הכח הפועל בנפשו של האדם.

בבחינה של נפש - זוהי הארה של נשמה. הנשמה מצד טיבה, מצד מהותה, נמצאת בעולם שאין בו מציאות של מעשים. ולא רק שהיא בעולם שאין בו מציאות של מעשים, אלא היא אף למעלה מתפיסת הרוח שכל הווייתה היא תנועה מתנועעת, רוחות, רוח קלה, רוח סערה, רוח כסערת אליהו. הנשמה של האדם נמצאת בעולם של השקטה, בעולם של רוגע, והיא הכח המביט והמשקיף. זהו הכח המביט והמשקיף שגנוז בנפשו של האדם.

אמנם, יש נשמה במושג השורשי - נפש רוח נשמה. אבל כידוע, אין לך פרט, ולו הקטן ביותר, שאין בו גילוי של נשמה דפרטות באותה מדרגה. יש את הנשמה, יש נשמה דנפש, ויש נשמה דרוח.

איננו מדברים כעת על המדרגות היותר עליונות של הנשמה הכוללת, שלפי דעת חלק מרבתינו זהו אור של עולם הבא, אלא המכוון הוא על הנשמה דפרטות - באותה מדרגה שבה האדם נמצא. איש לפי מדרגתו, במקום שהוא נמצא.

ובתפיסה זו, אם האדם נמצא במדרגת נפש דפרטות של אותה מדרגה, אזי הוא חי בעולם של הפעולה, ואם הוא חי במדרגת רוח של אותה מדרגה, אזי הוא חי בעולם של תנועת ההרגשה. ואם הוא חי במדרגת נשמה דפרטות של אותה מדרגה, אזי הוא נמצא במקום של השקטה, של רוגע - שבת וינפש, מנוחה. בחינת 'תלמיד חכם איקרי שבת'. הוא רואה את המציאות ממקום הרוע, מהמקום של השלווה, מהמקום של המנוחה שבנפשו. ממקום ה'שבת וינפש' - משם הוא קולט את מציאות הדבר.

כאשר אדם נמצא בתנועה מהירה מאד, ומראים לו דבר מה, קשה לו לראות את הדבר כמות שהוא. מאידך, כאשר הוא יושב רגוע, בנייחא, בשקט, ורואה דבר מה, אזי הוא רואה את הדבר כמות שהוא, והוא מכיר אותו כפשוטו. אבל כאשר מדובר במעמקי הנפש, מי שנמצא במקום ההשקטה הזו - הוא עומד וצופה על כל הבריאה כולה.

הכרה מכח השקטה - הכרה מהשורש

נתבונן ונבין. היסוד שנתבאר כאן, הוא בעצם הכח הפנימי בנפשו של האדם להכיר את עצמו. נפש האדם יש לה עומק לפנינים מן עומק, עמוק עמוק מי ימצאנו, "מאד עמוק מחשבותיך" (תהלים צב, ו).

כאשר האדם מנסה לברר את הנפש מכח שכלי, הוא בא מבחוץ פנימה. הוא רואה את התולדות של מה שהוא עושה, ויתר על כן - את התולדות של מה שהוא מרגיש, ולפי זה הוא מנסה לברר את נפשו.

מאידך, כאשר האדם מנסה לברר את הנפש מכח ההרגשה, זהו כח ממוצע. זה לא מבחוץ ממש, אלא הוא חווה את המציאות שלו כהרגשה, אבל כפי שכבר הוזכר, הטעות מענפי ההרגשה, והיא מצויה ביותר, ואף אם נוגעים בשורש ההרגשה, ובוקעים פנימה, אך עדיין כח ההרגשה הוא עולם שקרוב לטעות, קרוב לעולם המדמה, שם נמצאים הדמיונות והטעויות.

אבל כאשר האדם מברר את הנפש מתוך השקט העמוק שנמצא בנפשו, ראשית - הוא מברר את הנפש ממקומה שלה, משורשה, לא מענפיה. מהשורש הוא יגיע לענפים, אבל הברור נעשה מהמקום שלה, מהשורש. ואין זה באופן שדברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר, שאז צריך להביא במקום אחר על מנת להעשיר את המקום שבו הם עניים, כאן הוא לא מביא במקום אחר, אלא הוא מברר את הדבר ממקומו שלו.

נחדד. כל דבר שצריך להשתמש בכח שהוא חיצוני לו על מנת להכיר אותו, פשוט וברור שההכרה בו היא פחותה יותר, מועטת יותר, זוהי הכרה חלקית. אבל כשמשתמשים בכח עצמו ששייך לדבר עצמו על מנת להכיר את הדבר, הרי שיש כאן שימוש מיניה וביה בדבר שהוא חלקו של הכרת המציאות, ולכן ברור ופשוט שהוא יכיר את הדבר בצורה הרבה יותר בהירה.

הכח האמיתי להכיר את הנפש מיניה וביה, הוא ממקום השקט, שהאדם צופה – רואה. הוא לא מחשב, לא מוכיח, לא מקיש, לא מחלק, לא מדמה, לא חווה [במובן של ההרגשה], אלא הוא צופה ורואה את המציאות.

אמנם, על דרך כלל מצוי אצל בני אדם השתמשות בצורות אחרות ממה שהוזכר כאן, ולכן יש קושי להבין את הדברים ולאחר מכן ליישם אותם, אבל יש את הכח הפנימי שממנו האדם תופס את המציאות, בפנימיותו – הוא קולט את המציאות של עצמו.

גם מי שזוכה לפעמים להגיע לרגעים של שקט, אזי באותם הרגעים הוא יכול להרגיש שנפתחת לו הבנה פנימית כל שהיא, בתוך עצמו. אך גם זה רק לפעמים, ולא בקביעות.

אבל מי שחי חיי שקט, הוא מביט ורואה את המציאות. העולם כידוע בנוי בתדרים, מי שחי בתדר יותר שקט בנפשו, שם יש לו קליטה של המציאות כסדר. זה לא כמו 'מראה הבזק', בצורה של הבזקות, שמגיעים ומסתלקים, אלא מהמקום של השקט שבו הוא נמצא, הוא קולט את המציאות. הוא לא מרגיש בלבד, כי ההרגשה זה החיצונית, אלא הוא קולט את המציאות כמות שהיא. כמו שהעין רואה את החיצונית, כך ההבטה הפנימית קולטת את העולם הפנימי כמות שהוא.

אדם כזה רואה עולם אחר לגמרי ממה שרוב בני אדם רואים. ומתוך אותו כח עצמו, הוא גם מביט אל תוך עצמו, הוא רואה את עצמו – צופה על פנימיותו שלו. הוא לא צופה רק על מה שנמצא בחוץ, אלא הוא רואה את עצמו במבט מבחוץ, כאור מקיף שרואה את מה שנמצא בפנים, כך הוא צופה ורואה את נפשו שלו.

התפיסה הזו בנפש, היא מולידה מבט אחר בעצם. זהו כעין 'גן המבוכה' הנזכר בדברי המסילת ישרים (פ"ג), שמי שכבר עבר את גן המבוכה ונמצא על גביו, הוא יכול לכוון את אלה שנמצאים בתוכו, איך ללכת, באלו דרכים לילך, ובאלו דרכים לא לילך.

לכן, כאשר האדם מגיע למקום השקט שבנפשו, אזי הוא רואה את הדברים מבחוץ, מעין מי שנמצא מעל גן המבוכה.

תפיסה זו, היא בעצם היסוד של הדברים המתבארים כאן, במהלך הזה שלפנינו.

והבן מאוד, שלעולם אין כח אחד בלבד שאתו משתמשים, ולכן גם מי שדורך בדורך זו של תפיסת ההשקטה, ומכח כך הוא קולט את המציאות ורואה את המציאות, עדיין הוא צריך להשתמש גם עם הכוחות הנוספים – כח הבירור השכלי וכח ההרגשה. אלא שהיחסיות משתנה, כמה הוא משתמש עם השכל וכמה הוא משתמש עם ההרגשה, כמה מזה וכמה מזה.

הכרה מכח השקטה - בבת אחת

ויותר על כן. כל זמן שהוא לא משתמש עם כח ההשקטה ככח עיקרי לצפות ולראות את המציאות, אז ההרגשה קרובה מאד לטעות. בבירור השכלי, זה מים שאין להם סוף. פרט ועוד פרט, ולחבר את החלקים, לדמות, לחלק, ולצרף, להיכן שייך כל דבר. אבל כאשר יש כח עליון שמביט ורואה את המציאות, זוהי הגדרת צופה הייתי למרחוק, ואז הוא יכול לראות הרבה דברים בבת אחת, הוא רואה כלליות של דברים.

מי שרואה את הדבר, צופה ומביט עליו מלמעלה, הוא קולט דברים בלי יחס לזמן שנצרך למלאכת הבירור שבא מכח מציאות שכלית. מה שלוקח לאדם שמברר במציאות שכלית זמן זמנים טובא, הרי שהצופה עושה את אותו הדבר בכהרף עין, כהרף עין דייקא - ברפרוף אחד הוא רואה את המציאות, הוא קולט אותה במקום.

זוהי דרך קצרה שהיא ארוכה. קצרה - כאשר נמצאים בתוכה, שאז עוברים תהליכים במהירות גבוהה מאד, מה שלוקח לשאר בני אדם זמן רב. ארוכה - מחמת הקושי שיש לרוב בני אדם להגיע למקום השקט הזה.

המחסום להגיע להשקטה - רעש העולם בדור האחרון

הקושי להגיע למקום הזה הוא מפני שבני האדם מטבע לידתם, נולדו לתוך מציאות העולם, ונראה להם שאלו הם החיים "הנורמליים", ומי שקצת חורג מזה, הוא המשונה, ועליו להביא ראיה. כל המשנה ידו על התחתונה. וכך חיים את החיים וטרודים במה שטרודים, וכל העולם מלא טרדות.

כדי להגיע לאותו מקום, צריך לקלוט שהמציאות שבה אנחנו נמצאים היא בחינת 'אנדרלמוסיה באה לעולם'. מימות עולם לא היה עולם כל כך רועש, כל כך גועש, עולם חסר שקט מוחלט. היו אמנם תקופות של מלחמות, אבל רעש כסדר, ביום יום של החיים, שהכל כל כך זועק, צועק, השקט לא יוכל, מציאות כזו מעולם לא היתה. בעומק, זהו אחד מהפנים של הירידות שבדור האחרון.

צריך להבין ולהפנים, שהרעש שבתוכו אנחנו נמצאים, הוא מחסום **עצום** ונורא לעולם הפנימי.

קשה לבטא את הדברים עד תומם באותיות, במילים. זוהי קליטה מסוימת, שכאשר האדם זוכה, לפתע הוא קולט שהיום יום של החיים הוא גלות נוראה! לא רק שאין לנו בית מקדש ואין קרבנות, אלא היום יום הפשוט של החיים הוא גלות, וזאת בגלל הרעש שבתוכו אנחנו נמצאים.

זאת מלבד הטומאה, שזוהי סוגיא נוספת של מעמקי שער הנ' של הקליפה, אלא עצם הרעש עצמו שבתוכו האדם נמצא, זו סתירה מוחלטת לעולם הפנימי [בעומק גם הרעש הזה יונק משער הנ' כמובן, ולכן יש ריבוי כזה של רעש, אבל אין זו ההתגלות של הטומאה בפועל].

הגעה להשקטה - בחירה בחיים של שקט

כשהאדם קולט את הדברים האלה, הוא מגיע להכרה פנימית ולהחלטה פנימית, שעליו לחיות חיים כפולים כאן בעולם. מחד יש לו זמנים של שקט, ומאידך יש זמנים שהוא נוהג בהם כדרך כל הארץ. יש בית, יש כתובה, יש פרנסה, יש בריאות, וכן על זה הדרך, כל אותן המחויבויות שכל אדם מחויב בהן, אם בגדרי דין, או בגדר 'הנהג בהם מידת דרך ארץ'.

האדם צריך לחלק את חייו. יש זמנים שבהם אין לו שייכות לעולם, ויש זמנים שבהם הוא צריך לעשות את מה שצריך לעשות, לפי כוחו, לפי חלקו.

כלל הדברים המבוארים כאן הוא - **לבחור חיים**, לבחור חיים שיסודם שקט.

יש כמובן את המדרגות של הנביאים, הולכי מדבריות, או כת הפרושים של הקדמונים, שכל צורת חייהם היתה באופן זה, אך לא בזה עסקנו, ואין מדובר כאן על מדרגות כאלו, והלואי שיזכה בזה כל אחד לפי חלקו שלו. מה שנתבאר כאן הוא לברור מציאות של חיים, שחלק מהיממה הוא - שקט, וחלק אחר מהיממה הוא העסק בטרדת החיים, איש לפי חלקו במה שהוא טרוד, וגם זה כמובן בשום שכל, ובאופן הנכון. אבל **חלק ניכר מהחיים**, הם חיים שבנויים בזמן של שקט.

גם התלמוד תורה שבאותו הזמן צריך שיהיה ברוגע. צריך אמנם שיהיה בעמל ויגיעה, אבל לא בקולי קולות של ויכוחים וכדו', אלא מתוך השקטה. הוא מתבונן בדברי המשנה, בדברי הגמרא, ובדברי שאר חכמי כל הדורות כולם. מתוך השקט הוא מתבונן ולומד את הדברים.

נחזור ונדגיש. הדברים שנתבארו כאן הם אינם על דרך של עצות בלבד, אלא דרך של בחירה - בחירת חיים של מציאות של שקט. אדם שבוחר באמת בחיים האלו, הוא מוכן לוותר על הרבה מאד דברים.

כל צורכי העולם הזה יוצרים הטרדה רבה. העולם בכללותו הוא מטריד. צריך כמובן שום שכל לדעת על מה לוותר ועל מה לא לוותר, מה צרכו, ומה אינו צרכו באמת. אבל אם הוא מוכן לוותר על הרבה דברים שיוצרים מציאות של רעש, לאט לאט הוא קונה תכונה של חיים הבנויה בתפיסה של השקטה. זהו המבנה של החיים.

כשם שישנם אנשים מבוגרים שכל רעש מפריע להם, אם ילד דופק מלמעלה זה כבר מסיר את שלוותם, כך בנמשל אדם יכול להיות צעיר לימים, אבל דעת זקנים יש בו - תפיסה של שקט. זהו התדר של החיים.

מתוך התפיסה הזו, נמשיך בעז"ה לברר את הדברים בפרקים הבאים. אבל נצרך תחילה לעבור את ה'קריעת ים סוף' הזו, לעבור את 'הרשעים כים נגרש כי השקט לא יוכל', לבחור חיים שבנויים על יותר רוגע ויותר שלווה.

דע את חלקך ותן חלקנו 003 הכרה עצמית פנימית מתוך השקטה

ברור לכל בר דעת שאין רוגע בעולם הזה, אבל יש חיים שהם קרובים יותר למציאות של רוגע, ויש חיים שרחוקים ממציאות הרוגע. כאשר אדם בוחר באותו מקום, לאט לאט הוא נעשה שקט, ולא רק שקט בחיצוניות, אלא שקט נפשי.

ככל שהחיבור של האדם לעולם הולך ונרגע, כך הוא נעשה שקט יותר. לאט לאט נעשה עיקרו קבוע במקום השקט, וכפי הצורך הוא יוצא למקום הרעש, וחוזר חלילה. במקום הזה, הוא יושב בשקט, צופה ומביט על המציאות - 'עולם ברור ראיתי'.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,

וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"

ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 · פקס 03-548-0529

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק · רח' הרב בלוי 33 · לפרטים 052.765.1571

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30 · רח' קדמן 4 · לפרטים 050.418.0306

חדש! המאמרים שבאו בספר זה, נבחרו ברובם מתוך סדרת שיעורים שניתנה במוצאי שבתות בשנים תשע"ב-תשע"ח, בעיר בני ברק. על תפלת שמונה עשרה כמאה ושבעים שיעורים - מתוכם נערכו ארבעה מאמרים, ועל סדר פרשיות השבוע כשבעים שיעורים - מתוכם נערכו עשרים מאמרים, וצורך מפתח למוצאם על סדר הפרשיות והתפלה. כל שיעור מקיף ומברר נקודה אחת בהלכות דעות וחובות הלבבות, ונותן מבט שורשי ומעשי בדרך הישרה שיבור לו האדם. שיעורים אלו נמסרו באופן של בנין, וכל קטע מתחבר לקודמו, ועל כן ישנו צורך בעיון המקיף את כל המאמר בשלימות, ולא באופן של זעיר פה זעיר שם. מלאכת העריכה נעשתה ביד אומן מתוך תמלול מדויק, וניתנה שימת לב רבה לשמירת צורת מסירת השיעור במקורו. בחלקו האחרון של הספר מופיעים "מאמרי התקופה" - מתוך שיעורים שנמסרו לאור תקופתנו, וכן שיחה נוגעת לתקופתנו מאת הגה"צ רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל, היוצאת לאור לראשונה.

כנישת ספרי הרב: הפצה אברומוביץ 03.578.2270 משלוח ברחבי העולם

ספרי מאה שערים רח. מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח. דוד 2, ירושלים 02.623.0294

ספרי אברומוביץ רח. קוטלר 5, בני ברק 03.579.3829